

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תקלה ♦ מברכין ניסן

פ' ויק"פ ♦ שבת החודש ה'תשפג

דברי אלוקים חיים
מרחן רבינו הגה"ק זיע"א

דברות קודש
מרחן רבינו עט"ר שליט"א

ויקהל משה את כל בני ישראל ויאמר אלוהים אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם

המפרשים האריכו לפרש מתי היתה זאת ולמה הקהיל משה את כל עדת בני ישראל וגם מה שאמר משה אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, ותמהו דהלא המצות שצוה כאן הוא שלא לעשות מלאכת המשכן בשבת וכמו שכתב רש"י שאינו דוחה את השבת וגם הפסוק לא פירש מתי היתה זאת שהקהיל אותם והנה רש"י הק' כתב שזה היה למחרת יום הכיפורים כשירד משה מן ההר וגם הרמב"ן כתב שיתכן שהיה זה ביום מחרת רדו מן ההר, ומש"כ "תעשו" כתב האור החיים הק' דיוצרך לומר עליו תעשו אף שלא אמר משה במצוה זו, אלא ענין השבת, והא משום שהיה צריכין כל ישראל לתקן את כל התרי"ג מצות אשר פגמו בהם בחטא העגל, שכל המודה בעבודה זרה הוא ככופר בכל התורה כולה, והדבר הזה לתקן הוא דבר קשה, אשר על כן באה מצות ה' להם שיזהרו במצות שבת, ואמרו חז"ל ששבת שקול כנגד כל התורה כולה, וזה שיזהרו במצות שמירת שבת יתקנו הפגם שפגמו בכל התורה כולה, ולזה אמר משה כאן אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם ולעשות הוא מלשון תיקון ובא לומר בזה יתקנו הפגם של בני ישראל שחטאו בעגל ע"י שיום השביעי יהיה להם קודש שבת שבתון, וכתב בעל הטורים על אומרו ויקהל משה וגו' דמכיון שבא לומר להם פרשת שבת וזה רמז שבשבתות ויו"ט נקהלים ישראל לשמוע הדרשה.

ובכל אופן צריכים להבין למה היה צריך להקהיל את כל בני ישראל הלא היה מספיק שיקהיל את עושי המשכן ולומר לפניהם שאל יחללו שבת שאין עשיית המשכן דוחה את השבת וכמ"ש רש"י וגם יש להבין למה עשה זאת משה בעצמו להקהיל את כל ישראל והיה מקום לומר שאחרים יעשו זאת.

ולפי ענ"ד נראה לומר בעז"ה באופן כזה דהלא ידוע מספרים הקדושים שכל מטרת משה היה בזה שסירב בתחילה לילך ולגאול את ישראל ממצרים היה מכיון שרצה משה שיהיה התיקון השלם וידע שעדיין לא יהיה הגאולה השלימה בזה שיצאו ממצרים ורצה משה רבינו למנוע זאת, אבל הקב"ה ציוה לו ללכת לגאול את ישראל היה מכיון שירדו ישראל ממדריגתם ע"י קושי השעבוד הקשה והיו כבר במ"ט שערי טומאה והיה מן הצורך לגאול אותם קודם הזמן שלא יפלו ח"ו לנו"ן שערי טומאה.

ולכן יצאו ממצרים קודם הזמן, אבל מכל מקום היה אפשר שיהיה התיקון השלם ע"י שישראל הקדושים קיבלו את התורה בסיני ואמרו נעשה ונשמע, ונעשו בני חורין מן המלאך המות ונעשו כמלאכים, והיה יכול להיות הגאולה האמיתית והתיקון השלם. אבל נעשה מה שנעשה ע"י הערב רב בחטא העגל אשר עשו וגררו את ישראל בחטא הידוע הזה ולכן נתבטל כל הענין, אבל מכיון שרצה רבינו הרע"א מהימנא קדישא ביקש עליהם רחמים וצם ארבעים יום ולילה עד שבישר לו ה' ואמר לו "סלחתי כדברך" וקיבל משה רבינו הלוחות השניות, וירד ביום כיפור מן ההר, ויום כיפור נעשה מאז יום כפרה לישראל לדורות עולם.

המשך בעמ' ב'

לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת (לה, ג)

אפ"ל בדרך מוסר שהפסוק מרמז על הנהגת האדם ביום השבת, שביום השבת, יום המנוחה, אנשים אינם ממהרים לעבודתם והם מתכנסים בצוותא חדא בסעודות השבת ארוכות. ובטבע העולם, כאשר בני אדם משתהים יחדיו, מיד מגיעים הם לשיחה בטילה, לשון הרע ורכילות, ופורצת אש המחלוקת, משום כך מזהירה כאן התורה אל תבעירו את אש המחלוקת בשעה שאתם יושבים מכוונים יחד ביום השבת.

כן אפ"ל שלא יבער אש השבת רק 'ביום' אלא שתבער בקרבם בלילי שבתות בשירות ותשבחות, שתשפיע לשבת כולה.

כן אפ"ל שהפסוק בא לרמז לומר לאנשים שבכל ימי השבוע עסוקים וטרודים בעבודתם, וחסר להם את האש הברען לעבודת השי"ת, ומתעורר בקרבם רק בשבתות, זה רומז שלא יבער רק בשבת, אלא בכל ימי השבוע יעבוד את השי"ת באש הבהב.

כן אפ"ל שבשבת יתרכז האדם בעבודה הרוחנית ולא ישוטטו מחשבותיו, על כל הרפתקאות שעבר בכל מושבותיו בימי השבוע שעברו עליו.

"אלה פקודי המשכן, משכן העדת אשר פקד על פי משה, עבדת הלוים ביד איתמר בן אהרן הכהן".

אומר רש"י, "המשכן משכן. שני פעמים, רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהן של ישראל". פרשתנו מדברת על סיום גמר מלאכת המשכן.

מדוע בזמן השמחה כאשר חונכים את המשכן צריכים להזכיר שהמקדש התמשכן בשתי חורבנות על עוונותיהן של ישראל.

וכן הפסוק מדבר על המשכן של דור המדבר, ורש"י אומר שהמשכן הזה גם רומז לשתי בתי מקדש שיחרבו בעוונותיהם של ישראל. הוא לא מפריד בין המשכן למקדש.

אפ"ל כוונת רש"י, שלא באים עכשיו בזמן חנוכת המשכן להזכיר את הגריעותא של עמ"י, אלא שבאים לשבח את מעלת המשכן. המשכן מכפר, העבודות במשכן מכפרות. בגדי כהונה מכפרים, כל ההויה של המשכן מכפרת. אומר רש"י, המשכן הוא דבר כ"כ קדוש, שגם בזמן שישראל חוטאים, המשכן מכפר. הוא נתמשכן פעמיים, בשתי חורבנות של המקדש. הכוח של המשכן הוא לבלום, הוא גם מכפר לא בזמן הקורבנות, בזמן שהמקדש נחרב אז הוא המשכן. התורה באה לומר את שבחו של המשכן.

הספורנו מבאר שהמשכן לא נחרב ע"י האויבים. שני בתי המקדש נחרבו בידי האויב, אולם המשכן לא. זוהי ההדגשה שהתורה באה להדגיש פה, מדוע המשכן לא נחרב - מפני ש"טוב אחרית דבר מראשיתו". כאשר תחילת העשייה היא במאת האחוזים לשם שמיים - הסוף יהיה סוף טוב, וכך היה בבניית המשכן, הכל ע"פ מה שציווה ה' ע"י משה. לכן המשכן לא נחרב. אולם הבית הראשון אמנם נבנה ע"י שלמה המלך, אך שלמה המלך גם שיתף פועלים מצור, פועלים גויים. היה כאן כבר פגם מסוים, לכן בסוף הוא נחרב. ובבית שני על אחת כמה וכמה, שהרי גם היחמה לבנות אותו הגיעה מכורש. הבית השלישי, שיבנה באש כנאמר בברכת נחם פי אתה ה' באש הצתה, ובאש אתה עתיד לבנותה יהיה על טהרת הקודש - ולכן לא ייחרב.

ולכן אפשר לומר שמשה רבינו רצה לקרב את הגאולה השלימה מיד, ולכן הקהילים משה למחרת יום הכיפורים כשירד מן ההר וציוה להם את שמירת השבת, וחז"ל אמרו שאם אפילו ישמרו ישראל ב' שבתות כהלכותנו מיד הם נגאלים, ולכן משה רבינו שהוא היה הגואל הראשון והוא יהיה גם הגואל האחרון וכמו שכתב האור החיים הק' לעיל (בפרשת תצוה) שה' בירר למשה המלכות והמליכו על ישראל, וגם מה שאמר ה' יתברך ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, שממלכת קאי על משה וכהנים זה קאי על אהרן ובניו, ואין צו אלא לשון מלכות והוא משה רבינו ימלוך עלינו לעתיד.

וכן כתב האור החיים הק' בפרשת ויחי כי משה הוא הגואל אשר גאל את אבותינו והוא יגאל אותנו וישיב בנים לגבולם דכתיב מ'ה ש'היה ה'וא ש'היה, שהוא ראשי תיבות משה, ולא יקשה בענין דבר זה באמריך, הלא המלך המשיח הוא משבט יהודה מזרעו של דוד המלך ע"ה, ויש אומרים דוד בעצמו הוא יהיה המלך המשיח דכתיב ועבדו דוד מלך עליהם, ואם כן האיך אנו אומרים שהמשיח הוא משה, הבא משבט לוי אבל יש לך לדעת כי בחינת נשמות משה ע"ה הוא כלולה משנים עשר שבטי ישראל, כי כל השישים רבוא של עם ישראל היו ענפיו, ע"פ וענף שבט של דוד במשה הוא ולזה תמצא את משה במדבר שהיה מלך וגם כהן ולוי ונביא וחכם וגיבור משום שהיה כולל כל הענפים שבקדושה ולעיתיד לבוא תתגלה בעולם שורש המלכות שבמשה שהוא בעצמו מלך המשיח והא דוד והא ינון ושילה עכ"ל.

ולפ"ז אפשר לומר שלכך הקהילים משה את כל בני ישראל, ודווקא משה בעצמו הקהילים שרצה שיהיה כבר הגאולה על ידו והמשכן שבמדבר יהיה הקדמה לבנין בית המקדש שבירושלים עיה"ק שהמשיח הוא הבונה המקדש ומקבץ נדחי ישראל וזה הוא הסימן האמיתי שהוא המלך המשיח וכמו שכתב הרמב"ם (בהלכות מלכים פרק י"א) שאם יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד, כפי התורה שבכתב ושבעל פה וגם יכופ את כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמת ה' הרי זה בחזקת שהוא משיח ואם עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקיבץ נדחי ישראל הרי זה משיח בוודאי עכ"ל.

וזה שעשה משה שקיבץ והקהיל את כל ישראל וכפה על כל ישראל לילך בה וציוה על השבת אף שכבר ציוה עליו כמה פעמים אלא כאן רצה לצוות סמוך למצות מעשה המשכן בכדי שיהיו כל ישראל מוכשרים לשכון השכינה בתוכם, וגם שציוה דווקא על מצות השבת שהוא שקולה כנגד ככל התורה כולה והוא תיקון לעבודה זרה וכמו שדרשו חז"ל (מסכת שבת קי"ח) כל השומר שבת כהלכותו אפילו הוא עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו.

וגם שציוה על השבת על פי המדרש שאמרו: כי אמר הקב"ה למשה הקהל קהילות ודרוש לפנייהם ברבים כדי שילמדו ממך לדורות הבאים להקהל בכל שבת וללמוד הלכות שבת, אבל מעשה שטן הצליח שלא שמרו ישראל רק שבת אחת ובשניה כבר חיללוהו במעשה של המקושש וכמ"ש בפרשת שלח ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת, וכתב רש"י שם, בשם הספרי שבגנותן של ישראל דיבר הכתוב שלא שמרו אלא שבת הראשונה אבל בשבת השניה בא זה וחיללה עכ"ל.

להתחזק בשמירת שבת קודש כהלכות

ומה שמוטל עלינו הוא להתחזק בשמירת שבת קודש כהלכות ולהגיע לזה צריכין להקהיל קהילות ללמוד הלכות שבת ויגעת ומצאת תאמין כי בלי לימוד הלכות שבת אי אפשר להגיע לשמירת שבת כהלכות ולא עם הארץ חסיד ואין בור ירא חטא, וכבר כתב הרבי ר' יונתן אייבישיץ זיע"א בספרו יערות דבש שא"א שינצל מאיסור שבת אם לא ילמד כל הדינים על בריים היטב היטב וגם עצם הלימוד הוא סגולה גדולה שלא יבואו לחילול שבת אפילו לא בשוגג וכמו שכתב החתם סופר זיע"ל.

וגם ידוע מה שכתב הרה"ק בעל הדברי יחזקאל משינוא זיע"ל שאם אדם לומד את ההלכות בעתו ובזמנו חג בחגו ומועד במועד על מנת שידע את ההלכות שנוהג בכל מועד ומועד זה נקרא לימוד לשמה, ומי הוא זה ואיזהו הוא אשר לא ירצה להגיע לידי תורה לשמה שזה המדריגה הכי גדולה שע"י יכולים לבוא לכל דבר שבקדושה ובפרט בהלכות שבת שזה הלימוד מביא להרגיש קדושת השבת וזה היה ידוע אצל צדיקים שהרגישו את גודל קדושת השבת ובפרט בתלמידי הבעש"ט הק' שזכו לידי זה ע"י לימוד תורה לשמה באהבה וביראה.

וכן מסופר על הרה"ק הבאר מים חיים זיע"ל שע"י שזכה לעסוק במילי דשבתא ולחבר החיבור הנורא והקדוש "סידורו של שבת" זכה להיות גבוה בשבת בקומה ממש כפשוטו כידוע ומפורסם.

וכן מסופר בהרבה צדיקים שזכו להרגיש קדושת השבת ולא יוכלו להיפרד מהשבת קודש והוסיפו שעות על שעות להמשיך את קדושת השבת גם על ימות החול וכן ראינו אצל כ"ק אדמו"ר זיע"ל שבער בקרבו האש קודש של קדושת השבת הן בתפילתו הזכה והן בשולחנות הקדושות שעות על גבי שעות בשירות ותשבחות לקל אשר שבת מכל מלאכתו, והן בדברות קודשו היה מלא וגדוש מזה בדברו על הרגשת גודל קדושת השבת קודש וגודל ההשתוקקות לבוא להרגשת אור ה' יותר ויותר.

ועלינו כולנו להתחזק בזה הן בלימוד ההלכות והן בלימוד והעיון בספרי קודש ובפרט בספ"ק סידורו של שבת ובספרי רבותינו הק' זיע"ל ומשם במהרה יבוא להרגיש קדושת השבת וגם להתפלל לקל-עולם שנזכה לבוא למדריגה הזאת ולהיות בבחינת עולמך תראה בחייך כי שבת הוא מעין עולם הבא ונועם הנשמות להתעדן באהבת ויראת השם.

פקודי

אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד על פי משה וגו' ורש"י פירש על מה שכתוב כפל לשון המשכן משכן רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנות על עונותיהם של ישראל, ועל הפסוק משכן העדות כותב רש"י שהוא עדות לישראל שיותר להם הקב"ה על מעשה העגל שהרי השרה שכינתו ביניהם.

ויש לומר בדרך רמז על פי מה שאמרנו לעיל שמשה רבינו רצה להגיע לקץ הימים שהמשכן יהיה באופן קבוע עד שיגיע למקום המקדש והמקדש יהיה לנצח, אבל מכיון שנחסר הענין של שמירת שבת שעל זה ציוה משה לקיים אותו כהלכותו, ולא נעשה כך כי השבת השניה כבר חיללוהו וכנ"ל, ולכן נכתב אלה פקודי המשכן וגו' ופקודי הוא מלשון חסרון וכמו שכתוב לא נפקד ממנו איש (מטות לא.) וגם כתוב ויפקד מקום דוד (שמואל א, כ) לומר שזה שנחסר מציווי של ה' שעל פי משה שציווה לישראל ולא קיימו זאת אלא שבשבת השניה כבר היה חילול שבת, ע"י זה נחסר גם המשכן, שנתמשכן על עוונות ישראל וגם המקדש בעצמו נחרב גם כן בזה הענין של חילול שבת וכמו שאמרו חז"ל לא נחרבה ירושלים אלא משום שחיללו את השבת.

אפשר לומר בדרך רמז למה נזכר ח"י פעמים משה בפרשת פקודי, כי משה רבינו אמר מחנו נא מספריך אשר כתבת ורש"י פירש שימחק שמו מכל התורה כולה, אבל הרשב"ם מפרש שהכונה מחנו נא מספריך היינו ספר החיים אשר כתבת, דכתיב כל הכתוב לחיים בירושלים, כלומר שאמר משה הרגנו נא הרוג עכ"ל, דהיינו שקיבל משה על עצמו מסירות נפש כפשוטו, ולכן ה' מחל לישראל ולכן מוזכר משה ח"י פעמים שהמיתה שקיבל עליו נהפך לו לחי, ולחיים טובים בירושלים, וכמ"ש האור החיים הק' שמשה רבינו יהיה הגואל צדק שיבנה את ירושלים בתפארתה ובית המקדש ועל זה נאמר "כל הכתוב לחיים בירושלים".

בניני חיים

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל

י"ל סמיכת הקהלה למצות שבת, דידוע מה שכתב החובת הלבבות ששאלו לחכם אחד מפני מה נעשית ראש לכל בני דורך, והשיב מפני שכולם היו בעיניו יותר ממנו במעלה ממנו ע"ש, והנה מרע"ה גם מפני שהיה עניו מכל האדם על כן היה נעשה ראש לכל אחד ואחד, חזו ג"כ בחי' שבת מפני שהשבת היא השפעה מכל דלית ליה מגרמיה כלום, לכן הוא חמדת הימים שכל הימים חפצים בה.

(אך פרי תבואה)

ויקהל משה וגו' וביום השביעי יהיה לכם קודש וגו' (לה, א-ב)... ועיקר האסיפה הי' בשבת, כי בשבת יש להצדיק קדושה גדולה והשגות גדולות בתורה ומוסר ויכול להורות לעם ד' דרכי ד' עפ"י דבורו הקדוש והטוב ... חזו הסמיכות ששת ימים וגו' וביום השביעי יהיה לכם קודש, ר"ל שיהי' לכם קדושה יתירה בשבת ויהיה לכם כח לקבץ ב"א להורות להעם הדרך לעבודתו ית"ש.

(מאור ושמש)

לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת

כי מהראוי שבכל השבוע תהיה אש האהבה ודביקות בה' בוער בליבו ע"י עסק התורה ועבודת ה', עד שבהגיע שבת קודש שלהבת עולה מאליה רשפיה רפי אש שלהבת י-ה, זה שצוה שנעשה ששת ימים ולא שנפנה כל השבוע איש לכרמו חיתו, ונצטרך בשבת לתחילה ההבערה, זה לא תבערו אש ביום השבת.

(חתם סופר)

וכל הכועס בשבת, עובר על לא תבערו אש של גיהנום, אלא יהיה בניחא ובהרחבת הלב ובשמחה

(שולחן הטהור - קאמרנא סי' רמ"ב ס"א)

פקודי

אלה פקודי המשכן משכן העדות וגו'. י"ל דהנה כלי ביתו של אדם אין אדם מונה כי אין נ"מ, אבל דברים שמלוה לאחרים הוא מונה יען שרוצה לקבלם בחזרה, חש"ה אלה פקודי המשכן, פקודי לשון מנין, והטעם שמנו כי מחריבי המשכן והמקדש יצטרכו להחזיר במדה ובמשקל מה שפגמו וקלקלו, חזו משכן מלשון משכון, כדאיתא במדרש שנקרא משכן שנתמשכן על עוונותיהם של ישראל, וראי' ועדות ע"ז הוא מה שמנו ונפקדו כלי המשכן.

(שארית מנחם)

ויבאו כל איש ואשה וכו' הביאו בני ישראל נדבה לה'

וי"ל פ' הפסוק שכך נתנו בני ישראל נדבתם למשכן בשמחה ובטוב לב שחשבו להקב"ה לנדבה להם שזיכה אותם במצוה זו, חזו הביאו בני ישראל נדבה לה' ר"ל שתחשבו זאת לנדבה להקב"ה שזיכה אותם לכך

(מאור ושמש)

לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם (מ, לח)

יש לדקדק בלשון הכתוב שאמר 'בית ישראל' ובסיום כל התורה בפרשת חזקת הברכה (דברים לד, יב) כתיב 'לעיני כל ישראל'. ויתכן לומר שהנה בפרשה ראשונה של סדר זה 'ואלה שמות', פתח הכתוב במעלתן של נשים צדקניות - יוכבד ומרים שהעמידו את כלל ישראל כדכתיב (א, יז) ותחיין את הילדים, ובזכותן נגאלו אבותינו ממצרים (סוטה יא, ב) ולכן סיים כאן לעיני כל 'בית' ישראל הרומז

על סדר נשים וכמו שדרשו חז"ל (יומא ב, ב) ביתו זו אשתו, וכדי ליתן בסיום סדר זה כבוד לנשים צדקניות.

(מנן רבינו החוקי חיים זי"ע)

הליכות חיים

הגשת מזון למחלל שבת

שאלה: האם מותר להגיש בשבת אוכל למחלל שבת. **תשובת** הגאון רבי **יקותיאל ליברמן** רב ביהמ"ד סאדיגורא י-ם: פסק בשו"ע (שכה, א): מותר לזמן אינו יהודי בשבת, ומותר ליתן מזונות לפניו בחצר לאכלו, ובמג"א (סק"א) שו"ע (סעיף א) ומשנ"ב (סק"ב) בשם התוס' (שבת יט. ד"ה נותנין), דאף דאסור לטרוח בשבת בשביל מי שאין מזונותיו עליו (כבסימן שכד), אינו יהודי חשוב מזונותיו עליו לענין שמותר לטרוח בשבילו, משום דמפרנסין עניי אינם יהודים עם עניי ישראל מפני דרכי שלום. ומסתימת הפוסקים נראה, דכיון שהתירו מפני דרכי שלום מותר אף להגיש להם.

מיהו בב"י (ריש סימן שכה) הביא מהר"ן בשם הראב"ד ש"מחמיר בדבר לאסור כל היכא דמצי לאישתמוטי, והא דקיי"ל מזמנין את א"י בשבת, לא דספינין ליה אנן, אלא דמחוינין ליה ושקיל איהו לנפשיה. אי נמי דספינין לדידן ואכל איהו בהדן" עכ"ל. ומפורש בדבריו, דאין לספות לפניו האוכל, אלא מחוינין ליה ולוקח בעצמו. ובערוך השלחן (שכה, א) כתב כדעת הפוסקים הנ"ל, דהתירו מפני דרכי שלום, וכתב על זה בסוגריים "ער"ן פ"ז גבי נותנין מזונות מ"ש בשם הראב"ד וצ"ע". ועיין כף החיים (סק"ה) שכתב בשם עולת שבת (סק"ב), דנראה להחמיר כדברי הראב"ד היכא דאפשר.

ולדינא, אם אפשר להשתמט מליתן מזונות לפני אינו יהודי, ודאי עדיף טפי, אבל באי אפשר יש להתיר, היות והפוסקים לא הביאו את דברי הראב"ד לדינא. וגם העולת שבת שנטה להחמיר להראב"ד, כתב זאת רק היכא דאפשר.

ומעתה לענין מחלל שבת נראה לכאורה, דתלוי בהתנהגותו אם מחלל שבת בפרהסיא שדינו כעכו"ם, או לתיאבון שבזה מצינו שהקילו הפוסקים בהרבה דברים. דאם דינו כעכו"ם אין ראוי לטרוח בשבילו וכדין נכרי דבדאפשר ראוי להחמיר, אבל אם מחלל שבת מפני שנשבה וכיוצ"ב, יש להקל אף כשיכול לאשתמוטי.

[ומצד ההלכה שכתב הרמ"א (קסט, ב), לא ליתן לאכול אלא למי שידוע בו שיברך, ובמשנ"ב (סק"א), דאם יודע ודאי שלא יברך, אסור ליתן לו אף בתורת צדקה, ודוקא אם מתוך רשותו, אבל אם מתוך אונסו שאינו יכול לברך, לא נפקע מצות צדקה בשביל זה. - כבר כתב בשו"ת שבת הלוי (ח"ד סימן ז'), דאין איסור לפני עור במי שבמזיד אינו מברך. ולמעשה הביא בפסק"ת (קסט, ג) בשם פוסקים דהמארחים אנשים שאינם שומרי תורה ומצוות ונותנים לפניהם אכילה ושתייה, צריכים לומר להם שיברכו על האכילה ושתייה לפניו ולאחריה, ואם אינם נענים ואינם מברכים לפניו או לאחריה אין בזה חשש איסור לפני עור ומסייע לעוברי עברה].

מאת

הרה"ג **גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א**

מו"צ בק"ק קראלי ומח"ס גם אני אודך

משלכי חיים

וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה' (לה, ב)

יש מפרשים שמביאים לפרש את הפסוק "יהיה לכם קודש" עפ"י דברי הגמ' "חציו לה' וחציו לכם" שהפסוק מזהיר שגם ה"לכם" יהיה קודש, שכשמענג את עצמו בשבת שיהיה זה "לכבוד שבת" ולא לכבוד עצמו. בספ"ק "תולדות יעקב יוסף" (פרשת כי תבא אות א) מביא בשם הבעש"ט, "שמעתי ממורי": משל לבן מלך שנשתלח למרחקים לכפר אחד שדרים שם אנשים נבערים פחותי ערך, בהאריך הזמן שמה, הגיע יום אחד מכתב מאביו המלך. רצה בן המלך לשמוח בו מאד, אך חשש מבני הכפר שילעילו עליו באומרם מה יום מיומים ושמחה מה זו עושה. מה עשה בן המלך, קרא לבני הכפר וקנה להם יין ושאר מיני יין המשכרים עד ששמחו העם ביין, והתחילו כולם לרקוד ולשמוח, הם על היין והמעדנים והוא על שמחת המכתב מאביו, ודפח"ח. והנמשל מובן, כי הנשמה שמחה עם בוא השבת, אבל מה תעשה שהגוף אינו מבין לשמחה זו מה היא עושה, לכן נותנים סעודה טובה לגוף, ואז הגוף שמח מחמת האוכל והנשמה שמחה על השבת. (ציוני תורה)

אמונת עיתך

חודש ניסן

בחודש הראשון יכולין לפעול רחמים לכל חדשי השנה ראשון הוא לכם לחדשי השנה (שמות יב, ב), בדרך רמז כי חדשי השנה הם שנים עשר כנגד י"ב צירופי הוי"ה, וצירוף של חודש ניסן הוא כולו רחמים, ולזה, בחודש ניסן יכולים הצדיקים לפעול בתפלתם, שאותם הצירופים מהחדשים המורים על גבורות שיתפכו ג"כ לחסדים ורחמים, זה מרומז באמרו החודש הזה לכם ראש חדשים, פי' שהוא הראש לכל החדשים, ראשון הוא לכם לחדשי השנה, פי' שכל החדשים נכללין בו ותוכלו לפעול רחמים בחודש הראשון לכל חדשי השנה

(מאור ושמש)

החודש הזה לכם ראש חדשים שכל חודש יש לו קדושה מיוחדת ויום ראשון נקרא ראש חודש שהוא ראש של כל החודש וכו' והיא כולל כל קדושת החודש, וניסן כולל כל קדושת י"ב החדשים ונקרא ר"ח שלו ראש חדשים.

(פרי צדיק)

ובכן מה נוסף עוד לדבר הלא כל זה היא בכל ר"ח וק"ו מה מאד גדלה מעלת ר"ח ניסן שראשון היא לכל חדשי השנה, ונוסף עליהם החודש הזה שהארתו נותן כח להתעוררות על כל חדשי השנה.

(חידושי הרי"ם)

ובאמת בכל ר"ח יש לה מעלות נשגבות, ובראש חודש הרוב ההארה הנפלאה מחסדי המקום ב"ה המופיע על עמו ישראל זוכים שורש נשמתינו לעלות למעלה למעלה, והקב"ה כביכול מגביה אותנו עד שוה לראשו כביכול, ונקרא ובראשי חדשיכם תרין ראשין, כי ראש הבן והאב שווין, וע"כ תקריבו עולה לה' שתקרבו עצמיכם לעלות לה' הטוב להיות לנחת רוח לפניו ולקבל משם כל בחי' שפע ברכה וקדושה רבה.

(באר מים חיים)

עתה אחרי אשר הראנו אלקים את כל זאת צריך לדעת שהעיקר הוא ביום הראשון של חודש ניסן שבו תלוי כל החודש ניסן, כי יום הראשון של ניסן הוא כנגד החודש ניסן עצמו, ויום הראשון הוא נגד כל החודש הראשון.

(אגרא דכלה)

יכול מראש חודש תלמוד לומר ביום ההוא. (נוסח סדר ההגדה). מה דסלקא דעתך שיתחיל מראש חודש (-ניסן), י"ל עפ"י רש"י במס' ברכות (נו, א), דניסן נקרא על שם הניסים שקרו בו. נמצא דחודש ניסן הוא סגולה לניסים, וכדברי הפייטן החודש אשר ישועות בו מקיפות, וכיון דהחודש גורם א"כ סלקא אדעתין שמראש חודש תחיל לספר הניסים, ת"ל ביום ההוא.

(להורות נתן)

שבת החודש

ראשון הוא לכם לחדשי השנה (שמות יב, ב)

בפרט בעת שמתחילין ליענס בזה החודש ניסן ואנו קוראין בשבת שלפניו פרשת החודש הזה לכם, וכל ברכאן של קדושת ימי חודש ניסן בשבת זו תליין, ועל ידי קריאת פרשת החודש בשבת הזה שהוא לעורר מתודמתם ישנים, כדי להכין עצמנו בקדושה ובטהרה בכל הכוונות הראויות לליל התקדש החג נוכל לזכות להרגיש האור הגדול מקדושת היו"ט הבעל"ט.

(ישמח ישראל)

ובפרט שבשבת זו יורד שפע קודש מלמעלה על הלומד תורה, ומסופר מהיהודי הקדוש שאמר שבשבת זו יש בו התחדשות בשפע בדברי תורה.

(פרי צדיק)

שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבא (שבת יב) היינו שמכח קדושת השבת אין שום דחק וזעקה בעולם, רק אדרבה נשפע כל מיני ברכות ורפואות וישועות, ואף אם יש לאדם איזה דחק ח"ו יש בשרש קדושת השבת הארץ פנים חדשות להמתיק את הכל שיהי הכל אהיה, זהו שבת היא מלזעוק רומז לענין הראשון שבכח קדושת השבת שלא יהיה מעיקרא שום דחק וזעקה, ורפואה קרובה לבא רומז על כח קדושת השבת בענין ההארת פנים חדשות להמתיק הכל, זאת מרמז לנו ג"כ האר"י הקדוש זצ"ל בפיוט צווחין אף עקתי בטלין ושביתי ברם אנפין חדתי, שיש בקדושת השבת ענין פנים חדשות להמתיק את הכל ובפרט בשבת קודש זה שקורין בו פרשת החדש, בוודאי נשפע בו כח הקדושה הנ"ל, כי המאמר החדש הזה לכם נאמר לישראל בהיותם עוד במצרים, אשר שמו מורה על כל ענין מיצר ודחק, ונאמר להם החדש הזה לכם שיהיה הארת החידוש על כל הדחקים אשר הם בתוכם, כי הוא זה עצם ענין חידוש הלבנה כשהיא בתכלית ההתכנסות היא מתחדשת לה איר שהוא בחינת אנפין חדתי, וכל ש"ק הוא זכר לציאת מצרים, ובפרט שב"ק זה בוודאי יאיר לנו השי"ת התחדשות הזה בכל העינים בגאולה וישועה ורפואה קרובה לבוא.

(אמרי אמת)

דרכו של הרה"ק רבי שלום אליעזר מראצפארט זיע"א היה ללמוד בעת שולחנו הטהור בשבת פרשת החודש בקטע ד"ה החדש הזה לכם ראש חדשים בספה"ק אוהב ישראל מהרה"ק מאפטא, באומרו שזהו סגולה לפרנסה.

(ספר "מדור לדור" מהגה"צ דוד מאיר וויס זצ"ל)

כינסו עם קיראו עצרה

עקב המצב הקשה ברוחניות ובגשמיות

יתקיימו אי"ה

תפילות רבים

ביום רביעי ויקרא ערב ר"ח ניסן
בחלקת מרן רבינו הק' זי"ע ב' ויגד משה

בסגולה פתח תקוה

ביום ג' צו ו ניסן

יומא דהילולא

דרבינו הק' בעל שומר אמונים זי"ע

בקברי רבותינו הק' בהר הזיתים

זכותם יגן עלינו ועכ"א

מאות כבר נושעו! ומה איתך?

רוצים גם ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו'
תרמו! וקחו חלק בהפצת המעיינות של

מרכז "אמונת חיים" קראלי

כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון

רח' דב גור 20/23 אשדוד טל. 055-6798152

ובאימייל: 3118494@gmail.com

קול קראלי - 074-7962278

לעילוי נשמת

הגה"צ ישראל צבי רוט זצ"ל
בן הגה"צ רבי מרדכי זצ"ל
נלב"ע כט אדר תשס"ב
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

אדונינו מורינו ורבינו
הגה"ק **יצחק צבי משה** זצ"ל
ברא כרעא דאבוה
אדמו"ר **אביגדור מוזס** זצ"ל
מקראלי
נלב"ע ד' טבת תשעט
זכותו יגן עלינו ועכ"א

לעילוי נשמת

הרה"ח **חיים אביגדור** ז"ל
בן הרה"ח בנימין ז"ל
נלב"ע ב' ניסן
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הרבנית **רייזל ראטה** ע"ה
בת הרב שמואל אהרן ז"ל
נלב"ע י"ז טבת ה'תשפ"ג
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ **משה וועבר** זצוק"ל
בהרה"צ מרדכי זצ"ל
נלב"ע יב כסלו תשפ"א
ת. נ. צ. ב. ה.